

Navazující aktivity v projektu OKAP

Název akce: Návštěva ZOO

Časová dotace: 1,5 hod. (2 vyučovací hodiny)

Náplň: Cílem této aktivity je vytvoření pracovního listu, vztahující se k jednotlivým expozicím v ZOO Ostrava. Tento materiál bude žáky provázet samotnou exkurzí a žáci budou odpovídat na otázky a plnit úkoly na základě seznámení s expozicí.

Název akce Návštěva v ZOO:	Návštěva ZOO Ostrava, pavilon Tanganika
Určeno pro: (☒ ZŠ nebo ☐ SŠ, roč. 8. roč. Přírodopis nebo Biologická praktika
Akci Návštěva ZOO připravil(a):	RNDr. Alena Kvitová
Kontakt (email) na autora akce Návštěva ZOO:	alena.kvitova@tyrska.cz
Přiložen pracovní list (počet stran)	Ano ☒ , str. 5
Scénář akce:	Návštěvě ZOO předchází činnosti v hodinách biologických praktik (přírodopisu). Žáci se seznámí s webovými stránkami ZOO Ostrava – Pavilon Tanganika: https://www.zoo-ostrava.cz/cz/expozice-zvirata/expozice/21-tanganika.html

**Teoretická část aktivity
k prostudování**

Krokodýl štítnatý

Výskyt:

Tropické lesy střední a západní Afriky (Senegal, Tanzanie, Čad, Mali. Mauritánie, Angola, Zambie.

Mecistops cataphractus

(Cuvier, 1825)

Obrázek 1:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7d/Crocodylus_cataphractus_Distribution.png

Biotop:

Mělké vodní plochy v okolí deštných lesů a jejich okolí. Žije převážně v sladké vodě, občas ve vodě brakické. Zpravidla plave těsně pod hladinou.

Potrava:

Ryby a vodní živočichové (žáby, krabi), výjimečně savci.

Věk:

32 až 38 let (v zajetí), délka života ve volné přírodě není známa.

Stavba těla:

Krokodýl štítnatý patří mezi malé až středně velké krokodýly.

Obvykle měří 2, 5 m, dospělí samci až 4 m. Typickým znakem je štíhlý čenich, čím připomíná gaviály.

Chování:

Krokodýl štítnatý má bohatý rejstřík hlasových projevů, proto se mu přezdívá zpívající krokodýl.

Ochrana:

Krokodýl štítnatý patří mezi **kriticky ohrožené druhy**. V západní Africe jsou krokodýli vytlačováni lidmi z jejich

přirozeného prostředí. Lov pro kůži, ztráta přirozeného prostředí, které je přeměňováno na zemědělskou půdu (plantáže palmy olejné), rybolov a zabíjení krokodýlů brání zvyšování početnosti tohoto druhu ve volné přírodě. Nyní je zapsán na seznam CITES I.

Existuje snaha o repatriaci tohoto druhu do přírody. Na Pobřeží slonoviny vznikla stanice pro odchov, přežití a ochranu nově dovezených krokodýlů.

Důležitým krokem v ochraně je také vzdělávání místních obyvatel.

V péči lidí je krokodýl štítnatý vzácností, v certifikovaných ZOO je chováno jen kolem 100 jedinců.

V ČR je krokodýl štítnatý chován v ZOO Ostrava, Praha a v Safari Parku Dvůr Králové.

Hroch obojživelný

Výskyt:

Afrika (ostrůvkovitě v subsaharské Africe)

Hippopotamus amphibius

[Linné, 1758](#)

Obrázek 2:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/09/Hippo_distribution.gif

Biotop:

Sladké vody (řeky a jezera v travnatých savanách).

Potrava:

Hroši jsou býložravci, kteří vycházejí na pastvu jen v noci, kdy jim sluneční žár nevysušuje kůži. Denně sežerou 30–40 kg potravy.

Věk:

	<p>Hroch se může dožít až 55 let, v přírodě to však bývá méně, jen asi 40 let.</p> <p>Stavba těla: Hroch má válcovité tělo, poměrně krátké a silné nohy a mohutnou hlavu. Nozdry, oči a uši jsou v jedné rovině na vrcholku hlavy, takže hroch může dýchat a sledovat okolí, i když je zcela ponořený ve vodě. Ušní boltce má malé, Boltce jsou malé, kornoutovité. Šedohnědá kůže je až 3 cm silná, lysá a zvrásnělá. Hroši mají na nohou 4 prsty zakončené malými kopýtky.</p> <p>Chování: Hroch je jedno z nejpobulárnějších afrických zvířat. Hroši nedovedou aktivně plavat, ale místo toho běhají pod vodou nebo se odrážejí ode dna. Jsou to zdatní potápěči a na jedno nadechnutí vydrží pod hladinou až 10 minut. Hroši jsou býložravci, kteří vycházejí na pastvu jen v noci, kdy jim sluneční žár nevysušuje kůži. Když se ve dne přece jen sluní, šedivá kůže jim zružoví. proti případným nepřátelům. Hroši mají rádi společnost. Zvláště samice a mláďata se sdružují do skupin. Samci jsou méně snášenliví a hájí si své vodní teritorium.</p> <p>Ochrana: Ještě v polovině minulého století bylo možné setkat se s hrochy takřka ve všech vodách subsaharské Afriky. Úbytek vhodných pastvin i mokřadů měl ale za následek pokles jejich početnosti. Navíc se často dostávají do konfliktů s lidmi, kterým ničí úrodu na polích a ti je proto pronásledují, a na mnoha místech jsou intenzivně loveni pro své zuby, využívané jako náhražka slonoviny. IUCN je proto v Červeném seznamu řadí do kategorie zranitelný druh.</p> <p>Hroši v Zoo Ostrava Chov hrochů v ostravské zoo začal v roce 1967. Ostravská Zoo je velice úspěšná v odchovu mláďat hrocha.</p> <ul style="list-style-type: none">• Od roku 2005 je hroch erbovním zvířetem Zoo Ostrava.• V roce 2006 byla Zoo Ostrava pověřena Evropskou asociací zoologických zahrad a akvárií vést a vydávat Evropskou plemennou knihu hrochů obojživelných. O přesunu většiny hrochů mezi zoologickými zahradami v Evropě se tak rozhoduje v Ostravě.• V roce 2011 byl otevřen pavilon Tanganika – zrekonstruovaný původní pavilon hrochů z roku 1975.
--	---

Pokyny pro žáky

Název expozice:	Otázka, úkol, cvičení:
<p>Den pro hrochy https://www.zoo-ostrava.cz/cz/zoo/novinky/2226-den-pro-hrochy/</p> <p>Zoo Ostrava podporuje záchranu hrocha a hrošíka v Africe https://www.zoo-ostrava.cz/cz/zoo/novinky/2288-zoo-ostrava-podporuje-zachranu-hrocha-a-hrosika-v-africe/</p> <p>Noční Tanganika https://www.zoo-ostrava.cz/cz/expozice-zvirata/expozice/654-nocni-tanganika.html</p>	<ul style="list-style-type: none">• V literatuře a na internetu vyhledají informace o hrochu obojživelném a krokodýlu štitnatém. Třída pracuje v týmech po 4–5 žácích, každý tým má svého vedoucího. S portfoliem, které v hodinách vypracují, přicházejí do ZOO.• V pavilonu každý tým pracuje samostatně, nastuduje si popisky k jednotlivým zvířatům, pořídí fotodokumentaci a zodpoví otázky kvízu.• Vedoucí každé skupiny nahlásí vyučujícímu výsledky kvízu. Žáci mají za úkol prostudovat zpětné vazby u jednotlivých odpovědí kvízu.• Po dokončení zadané práce, jako bonus, navštíví žáci expozici Noční Tanganika.• Po návratu do školy, týmy vytvoří prezentaci o Pavilonu Tanganika, ve které využijí znalosti získané před návštěvou ZOO, při návštěvě ZOO a z kvízu, který každá skupina udělala.• Prezentace a vyhodnocení celé aktivity v hodině.
<p>Příjezd krokodýlů (2011): https://www.zoo-ostrava.cz/cz/zoo/novinky/664-do-ostravske-zoo-dorazili-krokodyli/</p> <p>Vyšetření samce, který následně uhynul (2015): https://www.zoo-ostrava.cz/cz/zoo/novinky/1156-samec-krokodyla-musel-byt-vysetren/</p> <p>Snůška (2019): https://www.zoo-ostrava.cz/cz/zoo/novinky/2017-snuska-u-vzacnych-krokodylu-stitnatych/</p>	